

iaeden

SALVEM
L'EMPORDÀ

butlletí núm. 149

INSTITUCIÓ ALTEMPORDANESA PER A LA DEFENSA I ESTUDI DE LA NATURA

Dibuix: Llorenç Pascua

prima
vera

estiu
2013

Butlletí de la IAEDEN

Número 149 - Primavera-estiu 2013

Editat per la Institució Altempordanesa per a la Defensa i Estudi de la Natura (IAEDEN), entitat independent sense afany de lucre i membre de la Federació Ecologistes de Catalunya.

Apartat correus 245 Figueres
Tel.: 972 67 05 31
e-mail: iaeden@iaeden.cat
web: www.iaeden.cat

Composició de la Junta Directiva de la IAEDEN:

President: *Llorenç Pascua*
Secretària general: *Anna Albó*
Tresoreria: *Ariana Seglar*
Vocals: *Carme Bosch*,
Vicenç Serradell, *Salvador Jover*,
Esteve Robleda, *Marta Ball-llosera*,
Leonel Manso, *Silvia Guitart*,
Montserrat Pascual, *Xavier Vizcaino*,
Lluís Benejam, *Ignasi Batet*,
Sandra Saura, *Joan Martí*,
Bàrbara Schmitt, *Mònica Pepa*,
Ernest Pous, *Miquel Sánchez*,
Xavier Llorente.

Han col·laborat en aquest número:
Lluís Benejam, *Xavi Brau*,
Ramon Caralt, *Núria Fernández*,
Llorenç Pascua, *Remena-rocs*,
Alba Ruiz, *Sandra Saura*,
Bàrbara Schmitt, *Ariana Seglar*,
Xavier Vizcaino.

Disseny i fotos (Ll. P.):
Llorenç Pascua

Composició de textos:
Fotocomposició Roger - Figueres

Imprès a:
Gràfiques Canigó

Imprès en paper ecològic

IAEDEN no comparteix necessàriament les opinions expressades en les col·laboracions signades pels seus autors.

© 2013, IAEDEN

S U M A R I

Portada:	
L'horta ecològica	1
Sumari	2
Editorial	3
Calendari d'activitats	4
Noticiari	8
Grup d'esplai Remena-rocs	10
Custòdia agrària a l'Empordà	11
Salvem l'Empordà	12
Liderarà el tercer món la revolució ambiental? L'experiència boliviana	17
Reflexions d'en Ramon	20
Els semàfors de la IAEDEN	22
Butlleta d'inscripció	23

Les aportacions econòmiques a favor de IAEDEN-SALVEM L'EMPORDÀ es poden fer a la caixa UNNIM, compte núm. 2059-0825-54-8000030948 (Les persones que vulguin desgravar de l'IRPF aquestes aportacions i/o la quota de soci, ens han de fer saber el seu DNI)

amb el suport de:

Ajuntament
de Figueres

Alt Empordà

Medi Ambient

EDITORIAL

Més carbó, més gas, més petroli..., més escalfament global? No, gràcies

A aquestes alçades, el soci de la IAEDEN ja hauria de tenir-ho prou clar; els dos fenòmens més greus que ens cauran a sobre durant el transcurs d'aquest segle són:

1. Que el gas, el carbó i el petroli s'acabaran en qüestió de 75-150 anys (lustre amunt lustre avall...).
2. Que amb l'ús d'aquestes fonts d'energia hem provocat un canvi climàtic caracteritzat per un escalfament global de la temperatura mitjana del nostre planeta Terra, amb conseqüències ambientals, socials i econòmiques que no ens podem ni imaginar.

Enfront d'aquest panorama es plantegen dues possibilitats a curt termini:

A. O bé la humanitat les substitueix per fonts d'energia neta abans del 2050, i així frena l'escalfament global per sota dels 2 graus (el que ens evitaria tot un seguit d'efectes naturals retroactius que ens portarien a una posterior pujada brutal de la temperatura).

B. O bé seguim com ara: sense canviar gaire les coses.

La possibilitat B farà que els nostres fills i els nostres néts no tan sols s'hagin de menjar els efectes del canvi climàtic (derivats de pujades de la temperatura mitjana d'entre 6 i 10 graus), sinó que també es quedin orfes de les oportunes fonts alternatives d'energia.

I no fa falta ser gaire intel·ligent per adonar-se que aquesta possibilitat portaria el món cap a un col·lapse social i econòmic.

Però resulta que les companyies petrolieres, en lloc d'apostar pel canvi de paradigma energètic, ara ens volen foradar les nostres roques (*fracking*) i els nostres litorals marins, desesperades per caçar la darrera gota de petroli i la darrera bombolla de gas.

Dues iniciatives que, a més de contaminar-nos el nostre medi més proper, deixen prou palès que els que manen estan optant per la possibilitat B.

Benvinguts al pitjor dels mons possibles.

Amb motiu de la reducció de subvencions que, malauradament, hem tingut darre-rament, ens hem vist obligats a ajustar les despeses de l'entitat. Això ha afectat, entre altres, l'edició del butlletí. Com veieu, en aquest que teniu a les mans, s'han agrupat el de primavera i d'estiu. Per tant, el proper que s'editarà serà el de tardor.

CALENDARI D'ACTIVITATS

• **Dissabte 13 d'abril. Jornada de manteniment als estanyols del Mas Margall**

Realitzarem una jornada de manteniment de la zona dels estanyols del Mas Margall. En aquesta ocasió acabarem de desbrossar l'itinerari i arreglarem la plataforma que facilita la insolació de les tortugues de rierol.

Hora i lloc de trobada: a les 9 del matí al Mas Margall. Inscripcions: gratuït, però cal apuntar-s'hi trucant al telèfon 972 670 531, places limitades.

Organitza: IAEDEN-Salvem l'Empordà.

• **Diumenge 14 d'abril. Anem a refer un mur de pedra seca**

Des del projecte de custòdia agrària s'organitzen jornades de voluntariat agrari per tal d'ajudar en el manteniment d'aquestes finques compromeses amb el territori i el paisatge i que compatibilitzen l'activitat agrícola i els valors ambientals. En aquest cas, amb l'ajuda d'experts de la pedra seca ajudarem a refer un mur i aprendrem la tècnica.

Hora i lloc de trobada: a les 9 h davant la cooperativa de Palau-saverdera

Cal portar: roba de treball i ganes de passar-s'ho bé.

Inscripcions: gratuït, però cal apuntar-s'hi trucant al 972 670 531

Organitza: IAEDEN-Salvem l'Empordà i GOB Menorca.

• **Dimarts 23 d'abril. Sant Jordi: paradeta a la Rambla**

Com cada any, la IAEDEN tindrem una paradeta a la Rambla de Figueres durant tot el dia de la jornada de Sant Jordi. Allà podreu trobar llibres relacionats amb les temàtiques de l'entitat i, evidentment, un munt de roses!

Organitza: IAEDEN-Salvem l'Empordà.

NAVEGA i CAMINA SK KAYAK

NOMÉS 15€ *Descobreix el Cap de Creus i els Aiguamolls a peu i en caiac*

- ✓ Port de la Selva · Cala Fornells
- ✓ Riu La Muga
- ✓ Riu Fluvià

Consulta'ns les dates de les properes sortides!!

Informació i reserves a reserves@skkayak.com o al 627433332

• **Dissabte 27 d'abril. Passi de la pel·lícula: *O caminho das nuvens***

Dins del Cicle de Cinema & Bicicleta es projectarà la pel·lícula: *O caminho das nuvens*.

Lloc: Can Met. **Hora:** 8 del vespre **Entrada gratuïta.**

Organitza: IAEDEN, Associació IMAGO Suport: Associació UBAE (Associació d'Usuaris de la Bicicleta de l'Alt Empordà).

• **Dimarts 1 de maig. + Festa a Figueres**

Tot el dia activitats per a petits i grans a la Rambla. Servei de bar i menjars. Mireu més detalls al «Noticiari» d'aquest butlletí.

Organitza: IAEDEN-Salvem l'Empordà.

• **Dissabte 18 de maig. Sortida amb caiac per conèixer la vegetació de ribera**

Anirem al riu Muga, coneixerem plantes que floreixen en aquesta època de l'any i parlarem i aprendrem coses sobre l'aigua, les comunitats vegetals presents als rius i les seves funcions, la flora invasora i també usos tradicionals d'espècies que viuen en aquests indrets humits de la terra baixa. La guia anirà a càrrec dels botànics i etnobotànics de FloraCatalana i un guia del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà.

Lloc i hora de trobada: a les 10 h a la platja d'Empuriabrava, al costat de la bocana de la Muga. L'activitat serà una combinada del tipus "Navega i Camina".

Preu i inscripcions: 12 euros per als socis de la IAEDEN i Amics de Salvem l'Empordà. 15 euros per als no socis. Places limitades.

Inscripcions a (info@skkayak.com)

Organitza: FloraCatalana, SK KAYAK escola de piragüisme.

Col·labora: Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà i IAEDEN-Salvem l'Empordà.

• **Diumenge 19 de maig. Curs pràctic de fotografia de natura**

El biòleg i fotògraf Miquel Jover ens farà un curs pràctic de fotografia digital de natura. El curs consistirà en un recorregut a peu per un espai natural proper a Figueres, al llarg del qual aprendrem a utilitzar la nostra càmera fotogràfica i s'explicaran conceptes bàsics de fotografia, com el diafragma, temps d'exposició, composició o sensibilitat; a més, es resoldran tots els dubtes que vagin sorgint. La sortida és de tot el dia, cal portar dinar.

Hora i lloc de trobada: a les 9 del matí a la plaça del Sol de Figueres.

Inscripcions: 5 euros per als socis de la IAEDEN i Amics de Salvem l'Empordà. 7 euros per als no socis. Places limitades. Cal apuntar-s'hi trucant al telèfon 972 670 531 o a (iaeden@iaeden.cat)

Organitza: IAEDEN-Salvem l'Empordà.

• **Dissabte 25 de maig. Passi de la pel·lícula: *La entrega inmediata***

Dins del Cicle de Cinema & Bicicleta es projectarà la pel·lícula: *La entrega inmediata*.

Lloc: Can Met. **Hora:** 8 del vespre. **Entrada gratuïta.**

Organitza: IAEDEN, Associació IMAGO Suport: Associació UBAE (Associació d'Usuaris de la Bicicleta de l'Alt Empordà).

• **Diumenge 26 de maig. Sortida ornitològica al Pirineu**

En aquesta ocasió, l'ornitòleg Joan Ventura ens guiarà a diferents indrets del Ripollès per veure ocells de muntanya. La sortida es realitzarà quan les neus ja s'hagin retirat i ens puguem aproximar en aquest medi sense problemes. Es recomana portar binocles. La sortida és de tot el dia, cal portar dinar.

Hora i lloc de trobada: a les 9 del matí a la plaça del Sol de Figueres. Inscripcions: gratuït, però cal apuntar-s'hi trucant al telèfon 972 670 531, places limitades.

Organitza: IAEDEN-Salvem l'Empordà.

• **Diumenge 2 de juny. Mercat de segona mà**

IAEDEN-Salvem l'Empordà està preparant una nova edició del Mercat de segona mà a Figueres. L'objectiu principal és guanyar diners per pagar els costos judicials dels diferents contenciosos de Salvem l'Empordà. Durant el mes anterior es farà recollida d'objectes, truqueu al 972 670 531 per saber llocs i hores.

Lloc del mercat: durant tot el dia a la plaça Catalunya de Figueres.

Organitza: IAEDEN-Salvem l'Empordà.

• **Diumenge 2 de juny. Projecte Fènix: Testing de Biodiversitat Virtual**

El Projecte Fènix, impulsat per l'associació de fotògrafs de natura "Biodiversitat Virtual" (<http://www.biodiversidadvirtual.org>), va néixer amb una doble intenció: 1) reflectir l'impacte produït pels incendis en el medi natural i la seva capacitat de recuperació 2) solidaritzant-nos i col·laborar amb els grups socials de la zona afectada. L'objectiu de l'activitat és anar a fotografiar diferents zones de l'incendi de l'estiu 2012. Aquests mateixos punts seran visitats en un futur per detectar com es recuperen. La sortida és matinal i cal portar càmera de fotografiar.

Hora i lloc de trobada: a les 9 del matí a la plaça del Sol de Figueres.

Inscripcions: gratuït, però cal apuntar-s'hi trucant al telèfon 972 670 531, places limitades.

Organitza: Biodiversitat Virtual i IAEDEN-Salvem l'Empordà.

• **Dissabte 8 de juny. Sortida amb caiac al cap de Creus**

Els companys de l'empresa Sk Kayak de Llançà ens faran una sortida matinal guiada per la zona nord del cap de Creus i amb una parada per fer un banyet amb tub i ulleres. En cas de molt vent, es realitzaria a la part baixa del Fluvià.

Lloc i hora de trobada: a les 9.00 h a la platja del port de Llançà. Sortida a les 9.30 h i fins a les 12 h.

Preu i inscripcions: 12 euros per als socis de la IAEDEN i Amics de Salvem l'Empordà. 15 euros per als no socis.

Durada: 2.30 hores. Places limitades. NOTA: Recomanable portar tub i ulleres. Inscripcions al 972 670 531.

Organitza: IAEDEN-Salvem l'Empordà.

• **Dissabte 22 de juny. Passi de la pel·lícula: *La velocidad de las mariposas***

Dins del Cicle de Cinema & Bicicleta es projectarà la pel·lícula: *La velocidad de las mariposas*. **Lloc:** Can Met. **Hora:** 8 del vespre. **Entrada gratuïta.**

Organitza: IAEDEN, Associació IMAGO Suport: Associació UBAE (Associació d'Usuaris de la Bicicleta de l'Alt Empordà).

• **Diumenge 22 de setembre. Iniciem-nos a la immersió lleugera (*apnea-snorkeling*) per descobrir la vida submarina**

Us proposem descobrir la cova de l'Infern des de dins de l'aigua. En Xavier Vizcaino serà qui us acompanyarà i ell sap com arribar caminant fins a l'entrada. Ens ficarem a l'aigua per tal d'explorar la cova i els seus voltants després d'aprendre els principals trucs per descobrir la fauna i flora submergida.

Hora i lloc de trobada: a les 11 del matí, al pàrquing del far de cap de Creus. Haureu de portar aletes, una màscara, un tub de respirar i, si fos possible, la peça superior d'un vestit de neoprè ben prim. Ah! També unes sabatilles esportives per caminar per sobre de les pedres tan punxegudes de la zona, fins que no arribem a l'indret.

Inscripcions: gratuït, però cal apuntar-s'hi trucant al telèfon 972 670 531, places limitades.

Organitza: IAEDEN-Salvem l'Empordà.

PREMIS JUVENILS DE TREBALLS DE RECERCA DE BATXILLERAT 2013

XXIII Premi Josep M. Àlvarez de treballs de recerca de medi ambient i natura

XII Premi Albert Compte de treballs de recerca d'humanitats i ciències socials

Aquest any, com a resultat de la col·laboració entre l'Institut d'Estudis Empordanesos (IEE) i la IAEDEN, s'unifiquen per primera vegada en una sola convocatòria el Premi Albert Compte i el Premi Josep M. Àlvarez. Mireu al «Noticiari» d'aquest butlletí per a més detalls.

Organitza: IAEDEN, IEE

Col·labora: Institut Ramon Muntaner i Ajuntament de Figueres.

Exposició del XXII Memorial Albert Ramon i Estarriol

De l'11 al 28 de juliol s'exposaran al Cortalet (centre d'informació dels Aiguamolls de l'Empordà) les obres presentades a la XXII edició d'aquest concurs d'art en què participen joves d'entre 12 i 25 anys.

Aquests premis, amb una trajectòria de més de 20 anys, són ja una referència per als joves artistes del nostre país. Com cada any, el jurat estarà format per destacades personalitats del món del dibuix i de la natura, i per representants de les entitats organitzadores.

El lliurament de premis tindrà lloc el 28 de juliol a les 6 de la tarda al mateix lloc de l'exposició. Convidem especialment a l'acte a tots els socis.

Per estar permanentment informats:

www.iaeden.cat

NOTICIARI IAEDEN

Blog per seguir l'actualitat dels estanyols del Mas Margall

Una voluntària de la IAEDEN, l'Alba Ruiz, ha creat un blog (www.estanyolsmasmargall.wordpress.com) per poder informar de tota l'actualitat dels estanyols del Mas Margall. Com sabeu, els estanyols de Mas Margall són una zona humida amb unes 20 hectàrees que es troba al terme d'Avinyonet de Puigventós. Va ser una explotació d'àrids fins a mitjan anys 80. A partir dels anys 90, la IAEDEN, d'acord amb el propietari (fent custòdia del territori) i amb ajudes del Departament de Medi Ambient, va restaurar la zona i va crear dos estanyols, dos aguait, una zona de pícnic... Des de llavors, la IAEDEN gestiona la zona estudiant i potenciant els seus valors naturals. Us animem a seguir el blog de l'Alba per estar permanentment informats del que passa als estanyols!

La cooperativa de consum El Tràmec

Ara fa un any i mig, un grup d'altempordaneses/os conscients de la crisi del model econòmic i consum actual vàrem crear, amb l'ajut i l'experiència d'altres grups, El Tràmec, una cooperativa de consum d'aliments alternativa. Creiem que ara és més necessari que mai assegurar un equilibri territorial entre consum i producció d'aliments, com alternativa al model econòmic i energètic imperant. Tenint present les premisses anteriors, els nostres objectius van des de la promoció de productes de proximitat, fins al consum de productes ecològics o de bones pràctiques, passant per la reducció d'intermediaris entre productors i consumidors, tot establint una relació directa entre productors locals i consumidors i afavorint així la confiança mútua. Amb aquestes iniciatives, ajudem que els productors locals se sentin motivats i animats a oferir els seus productes tot respectant el medi ambient. Hem creat una organització fàcil de gestionar, d'un total de 25 famílies, i entre tots els membres ens repartim les tasques a fer dins la cooperativa. Fem les nostres comandes un cop per setmana i ens reunim cada mes per debatre propostes i prendre decisions.

Gestionem l'economia de la cooperativa mitjançant una banca ètica i comptem amb el suport legal de la IAEDEN com a entitat, perquè creu en el nostre projecte i s'ajusta als seus ideals. Un dels nostres propòsits es donar-nos a conèixer, poder explicar les nostres

experiències, créixer i provocar altres iniciatives similars per col·laborar en una transformació social, promoure l'agricultura ecològica i propra al lloc de consum, i crear un model dirigit cap a un món més just i igualitari. Podreu saber més sobre qui som, què volem, com funcionem com a grup i on volem arribar a: (<http://coopeltramec.wordpress.com/>)

Núria Fernández i Xavi Brau

+ Festa a Figueres: 1 de maig

Per segon any consecutiu, des de la IAEDEN-Salvem l'Empordà hem decidit no fer Barraques per les Fires de la Santa Creu de Figueres. Aquest any, vist l'èxit de la primera edició de l'any passat, seguim amb l'aposta de l'entitat per tal d'organitzar una activitat al centre de Figueres dirigit a la mainada i també als no tan petits. Pretenem realitzar activitats infantils juntament amb activitats dirigides a un públic més adult que permetin, tots junts i al centre de la ciutat, celebrar les Fires de Figueres. Tot i que aquesta activitat comporta una menor entrada de diners directes per a l'entitat (en comparació a les Barraques), a canvi, aconseguim una major visualització i proximitat amb la gent. La jornada es desenvoluparà el dimecres (festiu) **1 de maig a la plaça de la Font Lluminosa**. Durant tot el dia hi haurà servei de bar amb begudes i menjars de l'Empordà. El programa és:

D'11 a 13 h. Tallers infantils: es realitzaran diferents activitats gratuïtes per a la mainada.

11 h. Circ amb l'"Equipo B"

12 h. Animació infantil

Des de les 11 h: aperitius i arròs de Pals, fets a base de productes empordanesos

14 h. "Concurs de Titius" de vi empordanès

15 h. Glosa (cant improvisat) a càrrec de l'associació Cor de Carxofa

16 h. Campionat de Botifarra. Places limitades. Inscripció prèvia a (iaeden@iaeden.cat) i el mateix matí al servei de bar

17 h. Animació infantil

18 h. Concurs de llançament de pinyols d'olives empordaneses

18 h. Animació infantil

20 h. Fi de festa.

Premis juvenils de treballs de recerca de Batxillerat 2013

XXIII Premi Josep M. Álvarez de treballs de recerca de medi ambient i natura

XII Premi Albert Compte de treballs de recerca d'humanitats i ciències socials

Aquest any 2013, com a resultat de la col·laboració entre l'Institut d'Estudis Empordanesos (IEE) i la IAEDEN, s'unifiquen per primera vegada en una sola convocatòria el Premi Albert Compte i el Premi Josep M. Álvarez. Des de les institucions convocants i organitzadores d'aquests premis, amb la col·laboració de l'Institut Ramon Muntaner de Figueres i l'Ajuntament de Figueres, es vol remarcar la figura i personalitat d'aquests dos pedagogs mitjançant la convocatòria dels PREMIS JUVENILS DE TREBALLS DE RECERCA DE BATXILLERAT 2013 que porten el seu nom. Una manera d'homenatjar la feina d'aquests dos professors i, a la vegada, un estímul a la recerca en el medi ambient, les humanitats i les ciències socials dels joves estudiants de batxillerat.

Des de les dues entitats pensem que amb la convocatòria conjunta dels dos premis de recerca, complementaris entre ells, aconseguim una sinergia positiva que permetrà potenciar més els premis. El termini de presentació dels treballs s'acabarà el 31 de maig del 2013 a les 24.00 h. Vegeu més informació a: www.iaeden.cat

Els Remena-rocs: Sortida dels Remena-rocs al Parc Natural de la Camarga

El cap de setmana del 9 i 10 de febrer, el grup d'esplai de la IAEDEN vam anar al Parc Natural de la Camarga, a França. Vam marxar el divendres tots junts amb una furgoneta, i vam arribar ben entrada la nit. Vam dormir dues nits en un refugi (Salin de Badon) del parc molt acollidor, i hi vam estar molt bé.

Dissabte vam començar a visitar algunes de les zones del parc natural a la cerca d'ocells comuns i rars. Aquí teniu la llista d'ocells que vàrem veure durant el cap de setmana: *Flamencs (molts i pertot arreu), repicatalons, agrons blancs, arpelles, arpella pàl·lida, oques, ànees de tot tipus (blanc, collverd, grisè, cullerot, xarxet, xiulador, morell de cap roig, xibec), cigne mut, faisà comú, cabussó collnegre, cabussets, cabussó emplomallat, corb marí gros, martinet blanc, esplugabous, berrat pescaire, aligots comuns (n'hi havia molts), xoriguer comú, esparver, polla d'aigua, fotja, bec d'alena (en vam veure un grup amb moltíssims), pigre gris, fredeluga, tèrrit variant, tèrrit menut, gamba roja, gamba verda, becut, gavina riallera, gavià argentat de potes rosses, gavina capblanca, colom roquer, tudó, picot garser gros, alosa, grasset de muntanya, cuereta blanca, pit-roig, rossinyol bord, griva cerdana, merla, tallarol capnegre, mallerenga blava, mosquiter comú, cargolet, garsa, gralla, cornella negra, estornell, pardal comú, pinsà comú, repicatalons, cruixidell, cigonya blanca i teixidor.*

Destaquem que també vam veure dues espècies d'ocells difícils de veure, el morell d'ulls grocs i l'àguila cridanera. Gràcies a l'ajut de l'expert ornitòleg que ens va acompanyar, l'Albert Burgas. Durant tot el cap de setmana també vam veure molts coipús, un mamífer aquàtic introduït al parc, i que hi és amb molta abundància. S'assembla al castor europeu, però té trets característics diferents, com per exemple la cua, que el coipú la té més arrodonida.

Diumenge vam continuar mirant ocells en altres zones del parc natural i, finalment, vam fer un vol per Aigüesmortes, abans de tornar cap a casa.

Va ser un cap de setmana de natura intens, molt centrat en els ocells, ja que són un dels grups d'animals de més interès del Parc Natural de la Camarga.

A reveure!

Els i les Remena-rocs: Alina, Mar, Gemma, David, Eikel, Nil, Albert, Ari i Sandra.

Custòdia agrària a l'Empordà

Aquest mes de març, s'ha realitzat la segona edició del Seminari d'Agricultura i Medi Ambient a l'Ecomuseu Farinera de Castell d'Empúries. Aquest seminari s'emmarca en la campanya de custòdia agrària a

la comarca, ja que un dels objectius d'aquest projecte és formar les persones interessades en la potenciació del sector primari i la conservació de l'entorn.

Enguany hem tingut la possibilitat de compartir l'experiència del Consorci del Lluçanès, en què Laura Megias, tècnica de desenvolupament rural, ens va explicar el seu projecte de promoció del producte local, tant amb la comercialització directa d'aquest com elaborant rutes ecoturístiques per donar a conèixer el producte als visitants. Seguidament Joan Bassets, veterinari i assessor en temes de ramaderia ecològica, ens va parlar de la filosofia del pensament ecològic per tal de fomentar les explotacions ramaderes ecològiques viables.

La segona sessió del seminari va anar a càrrec de Lourdes Viladomiu, professora del Departament d'Economia Aplicada a la Universitat Autònoma de Barcelona que ens va explicar de forma molt clara i entenedora què és la PAC, com s'està reformant i com afecta a les explotacions d'agricultura i ramaderia ecològica. I per acabar, David Nivet, vinyater ecològic i biodinàmic del sud de França, ens va parlar de l'agricultura biodinàmica pagesa. La jornada es va acabar amb un tast dels vins que produeix a la seva finca.

Han participat al seminari més de 30 persones, moltes d'elles productores de la comarca i altra gent interessada en la temàtica.

A més, el cap de setmana del 8, 9 i 10 de març vam participar al Firagri, la fira agrícola i ramadera que s'organitza a Figueres, on hem pogut explicar el nostre projecte als visitants i el diumenge vam organitzar un tastet de productes de les finques amb acord de custòdia agrària per tal de promoure la difusió i venda del producte.

Si voleu seguir les novetats i activitats proposades podeu anar-les seguint el blog (<http://agroterritoriaeden.blogspot.com.es/>)

Salvem l'Empordà

Segueix la defensa de la Garriga d'Empordà: tornem a demanar la declaració de BCIL

A principi de febrer d'aquest any, la campanya per a la protecció de la Garriga d'Empordà, que va començar el 2004 davant l'amenaça de l'obertura d'una nova pedrera a les Clotes, ha tingut un nou impuls. Deu entitats de la comarca i quatre ajuntaments (Associació per l'Estudi i la Defensa de la Garriga, Via Pirena, l'Institut d'Estudis Empordanesos, el Centre Excursionista Empordanès, Els Amics del Manol, Els Amics de l'Albera i Cap de Creus, Col·lectiu Patrimoni, Associació Cultural de Vilanant i Taravaus, IAEDEN-Salvem l'Empordà, Consorci Salines-Bassegoda i els ajuntaments de Vilanant, Avinyonet de Puigventós, Biure i Pont de Molins) van entregar un informe al Consell Comarcal de l'Alt Empordà amb la petició que aquest tramiti la declaració de Bé Cultural d'Interès Local (BCIL) d'unes 125 barraques de pedra seca –d'un total de més de 500–. En una reunió sol·licitada per les entitats, es va instar el Consell Comarcal, que té la competència de declarar BCIL en municipis de menys de 5.000 habitants, de fer cas al que ja és un clam general i protegir aquests elements de pedra seca que formen part del patrimoni arquitectònic i cultural de la comarca. Val a dir que aquesta és la segona vegada que es demana la declaració de BCIL de les barraques: el 2006, l'Associació per l'Estudi i la Defensa de la Garriga ja va presentar una sol·licitud similar que no va ser tramitada pel Consell Comarcal, per motius que encara no entenem. Esperem que aquesta vegada, i amb el suport de moltes altres entitats que representen la societat empordanesa, el Consell Comarcal actuï i catalogui les barraques i així doni un pas més cap a la protecció de tot l'espai de la Garriga.

Just abans de tancar l'edició d'aquest butlletí, ens ha arribat una altra bona notícia: el Jutjat Contenciós Administratiu de Girona ha dictat una sentència que confirma la denegació per part de l'Ajuntament de Llers de la llicència urbanística per instal·lar la pedrera. Recordem que els promotors van denunciar l'Ajuntament al·legant que havien sol·licitat la llicència anterior el nou pla urbanístic de Llers. També amenaçaven amb la reclamació de recompenses econòmiques. Aquesta sentència, però, impedeix la instal·lació de la pedrera fins i tot aplicant els criteris de l'anterior planejament urbanístic i blinda el paratge com a mínim durant dos anys que és el termini estimat de la tramitació d'un eventual recurs que els promotors podrien interposar. Esperem que aquests dos anys ens serviran per protegir la Garriga definitivament!

Aturem els estudis de prospeccions marines a la costa catalana

(Manifest firmat per les les següents entitats en el moment de tancar l'edició d'aquest butlletí: ADENC, Àgora Vilamajor, Aritjol-Salvem el Crit, Associació de Naturalistes de Girona, Associació de Veïns de La Satalia, Associació mediambiental Vall del Ges.Net, Associació per a la Defensa dels Drets dels Animals, Ateneu Juvenil, Cultural i Naturalista de Girona, Centre per la Sostenibilitat Territorial (CST), CEPA-EdC, Coordinadora per a la Salvaguarda del Montseny, DEPANA, Ecologistes de Catalunya, Ecologistes en Acció, Entrepobles, Gent del Ter, GEPEC-EdC, GOB Menorca, Grup per a la Defensa del Medi Natural de la Segarra-EdC, IAEDEN-Salvem l'Empordà, OCEANA, Projecte NINAM).

El 17 de gener passat, el BOE anunciava la sol·licitud de permisos de prospeccions per localitzar hidrocarburs a la costa catalana. El document és accessible a través d'aquest enllaç: (<http://www.boe.es/boe/dias/2013/01/17/pdfs/BOE-B-2013-1673.pdf>)

Segons aquest document, l'empresa Capricorn Spain Limited ha sol·licitat a la Direcció General de Política energètica i Mines els permisos per a la recerca d'hidrocarburs (gas i petroli) a la zona de la costa catalana. Es tracta d'un projecte de prospecció de la geologia del fons marí en una extensa àrea. L'objectiu és trobar indicis de bosses de gas natural i/o de petroli per a la seva explotació.

Pocs dies després, apareixia al BOP un anunci de la Dependència d'Indústria i Energia de la subdelegació del Govern a Girona, pel qual se sotmetia a informació pública l'estudi d'impacte ambiental del projecte denominat "Campanya sísmica en àrees lliures del golf de Lleó, enfront de les costes de Catalunya i Balears". Aquest és un altre projecte de prospeccions sísmiques, però que comporta una àrea d'afectació molt més gran i que ja està en una fase més avançada.

Aquests estudis posen en perill els ecosistemes marins, especialment les poblacions de cetacis. En aquest sentit, són coneguts els danys acústics que es produeixen sobre els peixos, cefalòpodes, cetacis i coralls. Cal destacar que l'àrea d'estudi és enorme i afecta zones d'alt valor ecològic i passos de fauna migratòria. Cal tenir present que en aquesta àrea hi ha poblacions de cetacis de gran importància, protegits per diferents directives, com la Directiva Hàbitats (Directiva 92/42/CEE), la Llei del patrimoni natural i la Biodiversitat 42/2007 i la Llei 41/2010 de protecció del medi marí.

Cal avançar cap a sistemes energètics sostenibles tot començant a treballar en una transició cap a un model on els recursos es destinin a les activitats essencials. Recordem que aquesta zona té el turisme i la pesca com a principals sectors econòmics. Les prospeccions marines i la possible explotació d'hidrocarburs a la zona, podrien suposar greus efectes sobre aquests sectors. A més, aquesta és una zona proposada per a fer una gran reserva marina (projecte INDEMARES) finançat per un LIFE+ i suportat pel mateix Estat espanyol (CSIC).

La fi del petroli és cada dia més a prop i tècniques com el *fracking* o les prospeccions marines no donen resposta a aquesta situació. Cal apostar per un canvi de sistema energètic basat en la reducció del consum i la utilització d'energies netes i renovables.

Les entitats sotasignants treballarem per evitar qualsevol projecte d'aquestes característiques. Presentarem al·legacions al projecte i, si cal, tirarem endavant procediments judicials que els aturin. Però per aconseguir-ho cal el suport de tota la ciutadania. Ens hi ajudeu?

Podeu signar aquest manifest, a títol personal o d'una entitat/empresa, a:
(<http://www.change.org/es/peticiones/aturem-els-estudis-de-prospeccions-marines-d-hidrocarburs-a-la-costa-catalana>).

Quin és el mètode d'aquests projectes?

Els dos projectes de prospeccions marines utilitzen mètodes sísmics de prospecció, és a dir, canons d'aire comprimit o *air-guns*, que generen ones sonores d'emissions acústiques d'alta intensitat amb la finalitat de definir l'estructura del sòl i subsòl marí i localitzar així els jaciments. Aquests mètodes produeixen una contaminació acústica intolerable per a la fauna marina i poden provocar danys físics i de comportament a cetacis, tortugues marines, cefalòpodes i peixos, i en ocasions resultar en encallaments. Això és preocupant tenint en compte que la nostra costa és una zona molt transitada per cetacis, com per exemple rorquals comuns, protegits per directives internacionals (conveni de Washington, CITES, Directiva 92/43/CEE, etc.), dofins llistats i comuns, catxalots i altres. Segons estudis científics, les prospeccions tenen un impacte directe en els recursos pesquers, a causa del desplaçament dels peixos, la qual cosa causaria una disminució del 50% a les poblacions d'alt interès comercial com el lluç, la mòllera, el rap, etc. Cal destacar que la zona de prospeccions és explotada pel conjunt de les confraries de Catalunya, on la pesca és una important font d'ingressos de la zona.

I si trobessin petroli o gas?

Desgraciadament, les prospeccions sísmiques serien només el primer pas d'una llarga sèrie d'operacions destructives cap al medi marí. En el cas de trobar reserves i començar l'explotació dels recursos fòssils, els impactes es multiplicarien, ja que la perforació i extracció de combustibles fòssils destrueix el subsòl i els seus hàbitats, i contamina el mar a causa de l'ús de barreges sintètiques tòxiques i la producció de residus altament contaminats, la majoria d'ells cancerígens. No s'ha d'oblidar la greu amenaça que existeix de vessament accidental de cru en el mar, des de les llargues connexions d'oleoductes així com en el transport marítim, posant en greu perill zones d'alt interès ecosistèmic de la zona com són el Parc Natural de Cap de Creus, la reserva marina de les illes Medes, entre molts altres ecosistemes, hàbitats, fauna i flora d'alt valor que s'estenen en aquesta zona. I no oblidem l'impacte que tant les prospeccions preliminars com les futures operacions extractives tindran sobre el turisme a les zones costeres de Catalunya.

Per un canvi de les polítiques energètiques ja!

Aquest projecte, que s'afegeix als 30 permisos de prospeccions d'hidrocarburs aprovats actualment pel Ministeri, reitera la clara aposta del govern cap a les energies no renovables i altament contaminants, una direcció oposada als requeriments de la lluita contra el canvi climàtic, la contaminació ambiental, la salut humana i dels ecosistemes. Cal apostar per un canvi de sistema energètic basat en la reducció del consum i l'ús d'energies renovables. Cal apostar per a sistemes energètics sostenibles tot començant a treballar en una transició cap a un model on els recursos es destinin a les activitats essencials i es potenciïn activitats com la pesca sostenible i el turisme respectuós.

Fluvianàutic, el darrer capítol?

En el darrer butlletí encara us informàvem d'un nou intent d'urbanització a la desembocadura del Fluvià. Des de llavors, el Tribunal Suprem (TS) ha publicat la seva sentència –a favor de la Generalitat– en el recurs de cassació interposat pel promotor contra una sentència prèvia del Tribunal Superior Justícia de Catalunya (TSJC). Amb aquesta sentència, el TS, finalment, dóna la raó a la Generalitat i a l'Ajuntament de Sant Pere Pescador d'haver qualificat els terrenys de no urbanitzables, qualificació que es basava en un recurs interposat per la IAEDEN l'any 2001. La sentència nega als promotors cap dret d'indemnització per no haver pogut fer la urbanització. Recordem la cronologia d'aquesta llarga història:

La revisió del Pla general de Sant Pere Pescador, que es va aprovar definitivament per la Comissió d'Urbanisme de Girona el 6 de juny de 2001, preveia fer una urbanització (la unitat d'actuació 14) en sòl que classificà com a urbà, i que es coneixia com a Fluvianàutic, a la desembocadura del Fluvià. Una previsió semblant ja es preveia al Pla general anterior de 1984, però no va ser desenvolupada. Justament la revisió d'aquest pla anterior hagués permès la requalificació, però es va mantenir la possibilitat d'urbanitzar aquests terrenys en el nou Pla de l'any 2001. Això va generar una gran mobilització en contra, de molta gent que considerava que s'afectava un espai que havia de ser protegit, just a la desembocadura del Fluvià, arran de mar i al límit del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. La IAEDEN va interposar un recurs contra aquesta previsió del Pla General, que no va ser resolt dins de termini, cosa que significava que havia estat desestimada per silenci administratiu. Contra aquesta desestimació, la IAEDEN va interposar un recurs contenciós administratiu davant del TSJC. Quan encara no estava resolt aquest contenciós, el 6 de febrer de 2003, el conseller de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat va estimar, finalment, el recurs de la IAEDEN, i va classificar els terrenys com a no urbanitzables i d'especial protecció. Després d'aquesta rectificació i d'haver aconseguit l'objectiu, la IAEDEN va desistir del recurs contenciós.

Però acte seguit l'empresa propietària dels terrenys va demanar a l'Ajuntament l'aprovació del Pla especial de la unitat d'actuació 14, per fer la urbanització de Fluvianàutic, que va ser denegada per l'Ajuntament, a partir de l'acord del conseller.

Contra la denegació municipal i contra l'acord del conseller, l'empresa propietària va interposar un recurs contenciós administratiu davant del TSJC, alhora que demanava de ser indemnitzada en cas que no pogués urbanitzar els terrenys. En aquest recurs va comparèixer la IAEDEN, com a codemandada, en defensa de la mateixa posició i interessos que els defensats per l'Ajuntament i la Generalitat. Totes dues pretensions de l'empresa van ser rebutjades, amb la sentència de la Sala Tercera del TSJC, de 29 d'abril de 2009.

Disconforme amb aquesta sentència, l'empresa propietària va interposar recurs de cassació al Tribunal Suprem que, amb la sentència de la Secció Cinquena de 20 de desembre de 2012, confirma la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i, per tant, confirma la decisió del conseller i denega la possibilitat d'urbanitzar els terrenys i denega, també, el reconeixement a percebre cap indemnització per no poder portar a terme la urbanització, com pretenia l'empresa.

Després de tants anys, a hores d'ara, el que resulta més important no és si els terrenys es podien o no urbanitzar, ja que, a partir del 16 de juny de 2005, amb l'aprovació del Pla Director del Sistema Costaner, els terrenys tampoc s'haurien pogut urbanitzar i quedaven igualment protegits, en aquest cas, amb un instrument de major rang que el Pla general municipal. El que ara estava en discussió era, fonamentalment, si l'estimació del recurs plantejat per la IAEDEN s'ajustava a dret, cosa que confirma la primera sentència i ara la del TS que la ratifica, i, també, si la rectificació del Pla general podia o no donar lloc a indemnització a favor de l'empresa. Indemnització que pretenia ser quantiosa. El TS conclou que no. L'actuació de l'administració s'ha ajustat a la legalitat i la no urbanització dels terrenys, des de l'any 1984, no ha estat per causa de l'administració, sinó atribuïble als propietaris. I, de l'estimació del recurs interposat per la IAEDEN contra el Pla general i que va obligar a corregir-lo, per motius de legalitat, no s'han de derivar conseqüències indemnitzatòries a favor de l'empresa promotora i propietària dels terrenys. L'Administració no ha d'indemnitzar res i ha actuat correctament.

Aquesta important sentència tanca un llarg cicle i, en bona part, és fruit d'una llarga lluita ciutadana, que és hereva del moviment en defensa dels Aiguamolls de l'Empordà. I posa de relleu la importància dels moviments cívics en la defensa del territori i en contra de l'especulació urbanística i, també, la necessitat de preservar aquest espai d'altres projectes que puguin malmetre o hipotecar aquest entorn, en el futur.

Liderarà el tercer món la revolució ambiental mundial?

L'experiència boliviana

“Existeix un ecologisme de l'abundància i un ecologisme dels pobres”.

Joan Martínez Alier, economista ecològic.

Les relacions entre l'ecologia i l'economia? Potser fa temps que els desposseïts del tercer món les veuen molt més clares que nosaltres, els panxacontents del primer. Nosaltres que, com a molt, ens preocupem per protegir el nostre paisatge. I és que en moltes barraques sud-americanes, mentre veuen per una finestra la tala dels arbres, o l'abocament de mercuri als rius... per una altra finestra veuen la desaparició de la fauna que hi cacen, i dels peixos que hi pesquen. És l'ecologisme de la supervivència, el que acostuma a sorgir espontàniament sense cap tutoria occidental. És l'“ecologisme dels pobres”, el que lliga ecologia i subsistència, l'ecologia i l'economia, i d'una manera potser més intel·ligent, i més lúcida, que no pas ho fem nosaltres, els més rics. Aquest fenomen ja el protagonitza la seva “societat civil”, com ha estat el moviment Chipko de l'Índia, la lluita de Chico Méndes a Brasil, la repoblació forestal de Kènia, la lluita de Kerala contra la pesca industrial i la revolució agroecològica de “los Caracoles” de Chiapas... Però també s'hi fiquen, a poc a poc, els seus mateixos governs, com ha estat la revolució energètica i agroecològica de Cuba, l'aturada de l'explotació petrolera a Equador... Per aquesta raó, potser aquests països acabin aprovant polítiques ambientals més valentes que no pas les que s'aproven a casa nostra. En aquest sentit, el govern bolivià vol anar prou lluny. I els nostres diaris, com sempre, també ho han silenciat.

L'any 2012 Bolívia ha començat a “blindar” legalment molts compromisos ambientals amb la seva **“LEY MARCO DE LA MADRE TIERRA Y DESARROLLO INTEGRAL PARA VIVIR BIEN”** que, tot i pecar de massa prudència pel que fa a l'eliminació de les fonts d'energia fòssils (Bolívia posseeix les segons reserves mundials de gas natural) la llei inclou punts força valents; veiem una mostra d'aquests punts:

Art 5 p. 14) *Vivir Bien* (Suma Qamaña, SumajKawsay, YaikoKaviPäve). És l'horitzó civilitzatori i cultural alternatiu al capitalisme i a la modernitat que neix en les cosmovisions de les nacions i els pobles indígenes originaris camperols i les comunitats interculturals i afrobolivianes... Significa viure en complementarietat, en harmonia i en equilibri amb la Mare Terra... **eliminant les desigualtats i els mecanismes de dominació**. És *Vivir Bien* entre nosaltres, *Vivir Bien* amb el que ens envolta i *Vivir Bien* amb un mateix.

Art 10 p. 3) Promoure de forma sostinguda i permanent processos de **desmercantilització** de les relacions entre els éssers humans i la natura.

Art 12 p. 5) Accions per a **evitar la mercantilització dels recursos genètics, la privatització de l'aigua, la biopirateria i el trasllat il·legal de material genètic**, així com la participació de monopolis i/o oligopolis en la producció i comercialització de llavors i aliments.

Art 12 p. 6)... **foment del comerç just i solidari** de productes agrícoles i provinents del bosc ... polítiques comercials que beneficien al petit productor i a l'economia comunitària

Art 12 p. 8) Sancions a l'especulació financera basada en la producció i comercialització d'aliments.

Art 13 p. 3) Promoció i enfortiment de conductes individuals i col·lectives que valorin el consum dels aliments ecològics nacionals, l'estalvi d'energia, la conservació de l'aigua, **la reducció del consumisme** i el reciclatge.

Art 14 p. 7) Accions per **substituir...** la utilització de tecnologies degradants i els **compostos químics tòxics** per altres alternatives ecològicament millors.

Art 17 p. 5) La participació de l'**Estat Plurinacional de Bolívia com a... redistribuidor de l'excedent** entre les distintes formes d'organització de l'economia plural.

Art 18 p. 2) Eliminació de la concentració de la propietat de la terra o latifundi i altres components de la Mare Terra... amb èmfasi en la sobirania i seguretat alimentària i en l'enfortiment de l'economia comunitària.

Art 23 p. 5) Prioritzar i incentivar l'agroecologia... per a la sobirania amb seguretat alimentària, **buscant el diàleg de coneixements entre el coneixement científic occidental i la saviesa de les nacions indígenes originàries**.

Art 23 p. 7) ...prohibint la introducció, producció, ús, alliberament al medi i comercialització de llavors genèticament modificades...

Art 23 p. 11) Prohibir la producció d'agrocombustibles...

Art 24 p. 4) Prohibir de manera absoluta la conversió de l'ús de sòl de bosc a altres usos en zones de vida d'aptitud forestal.

Art 26 p. 3) L'aigua... no podrà ser objecte d'expropiacions privades ni ser mercantilitzada.

Art 27 p. 2) Les terres fiscals seran dotades, distribuïdes i redistribuïdes de manera equitativa amb prioritat a les dones, els pobles indígenes originaris, els camperols, les comunitats interculturals i afrobolivianes que no en tinguin.

Art 30 p. A) Promoure la transformació dels patrons de producció i hàbits de consum... i **la recuperació i reutilització dels materials i energies continguts en els residus, sempre sota un enfocament de gestió cíclica d'aquests.**

Bolívia també ha celebrat al seu llac Titicaca el seu propi solstici d'hivern, el d'aquest peculiar any 2012. Representants de moltes comunitats indígenes americanes, en lloc de predicar la fi del món com feien molts esotèrics occidentals, sotasignaven el **"MANIFIESTO DE LA ISLA DEL SOL: 10 MANDATOS PARA ENFRENTAR AL CAPITALISMO Y CONSTRUIR LA CULTURA DE LA VIDA"**, del qual us recomano la seva lectura. I els nostres diaris ho han tornat a silenciar. Fora de la cosmologia naturalista indígena que recullen aquests dos documents (i que occident ha de substituir per una poesia més científica) la resta dels seus continguts ja resulten força urgents per a tota la humanitat. Quan impulsaran els nostres governs lleis que siguin tan valentes com aquestes? I és que, encara que ens sentim més civilitzats que la dona boliviana que ens ve a fer la neteja de casa, potser ens horroritza que el nostre govern comenci a capgirar (com ja ho fa el govern bolivià) un capitalisme que ja es troba en perillosa decadència. Massa gosadia per a les butxaques del primer món. Unes butxaques que segueixen tocant música mentre s'ensorra el "nostre" *Titànic*. Com feia l'orquestra del *Titànic* original. Davant tot plegat s'imposa una pregunta prou lògica: serà del tercer món d'on ens arribarà la revolució que hauria d'evitar el col·lapse de la nostra civilització? I la resposta pertinent podria ser: ben probablement.

Xavier Vizcaino

Reflexions d'en Ramon

Durant aquest trimestre, s'han produït alguns fets d'especial impacte ecològic a les nostres comarques. Entre els més significatius hi ha l'ampliació de l'eix transversal, la inauguració del tram d'AVE entre Barcelona i Figueres i la recerca de gas a la Garrotxa.

M'atreviria a qualificar com a greus els impactes i les afectacions que provoquen aquestes obres. Les prospeccions o els estudis per a la captació de gas de la Garrotxa s'efectuen pel mètode de fractura de les roques profundes del subsòl, un mètode molt destructiu que pot provocar la contaminació de les aigües i que no resoldrà el terrible problema energètic que se'ns ve a sobre. Ja s'han escoltat, per part d'algunes institucions i d'alguns tècnics, veus favorables a aquestes prospeccions. Els recomanaria que llegissin i estudiessin més sobre energia i ecologia, ja que els informes dels experts sobre la situació energètica mundial indiquen claríssimament que els combustibles fòssils s'acaben i el camí alternatiu no és el que es vol aplicar a la Garrotxa. Respecte a l'eix transversal, i en general a les polítiques d'infraestructures, només cal dir que tot el que signifiqui potenciació de l'automòbil també significa més CO₂, acceleració del canvi climàtic i més consum energètic.

És de sobres conegut que l'alternativa passa per disminuir la mobilitat impulsant el transport col·lectiu i públic, però no ferrocarrils com l'AVE, sinó ferrocarrils convencionals. Ara és el moment d'iniciar la transició cap a la sostenibilitat perquè els problemes del canvi climàtic i energètics són molt greus i urgents. Molts són incrèduls respecte al canvi climàtic perquè els seus efectes encara no són molt tangibles, fins i tot alguns defensen que tindrem avantatges com ara noves rutes marítimes pels casquets polars, un cinisme imperdonable, ja que no diuen que amb el desglaç també s'allibera metà, un gas que escalfa l'atmosfera 25 cops més ràpid que el CO₂. El canvi climàtic és tan greu que alguns científics creuen que l'acció humana sobre el clima podria finalitzar fins i tot amb nosaltres. No voldria alarmar massa amb aquestes teories, perquè el catastrofisme genera o indiferència o depressió i ja prou angoixats anem amb les polítiques socioeconòmiques que patim, però és cert que la reacció en contra de les actuals polítiques neoliberals és ja imprescindible.

Triomfarà el desànim aquesta primavera de 2013? Possiblement no, la gent està realment farta, s'estan observant reaccions diàries contra les agressions ecològiques, econòmiques i socials i serà difícil que el conformisme superi a la reacció. Escriu Jorge Reichmann "...estem davant de la cultura del màxim dany per fer front a la pitjor crisi de la història de la humanitat". Les possibles solucions per evitar la depauperació de les majories i

dels recursos de la terra estan més que explicades: decreixement, nacionalització de la banca i dels sectors energètics, democràcia participativa, horitzontalitat, etc, etc. El problema és com es poden posar aquestes idees en marxa. L'espècie té instint de conservació i motius per buscar el canvi no falten, però tot va lent, desesperadament lent.

De moment, en aquest trimestre no ha canviat la tendència i si volem canvis hem de sumar forces. Ara podem comptar amb les xarxes socials, podem dir que els déus estan amb nosaltres i també la *pachamama* però, tot i això, no som gaires. Els ecologistes actius a Catalunya som pocs i els convençuts que estem al final del model de creixement, encara menys. El moviment ecologista hauria de reconèixer els seus propis defectes. Confiar només en la motivació ecològica per construir una alternativa intel·ligent per protegir la natura és una tàctica equivocada. El problema és intrínsecament economicosocial al temps que ecològic, entre tots hem de buscar una solució per avançar cap a un món en què l'ésser humà i la resta d'éssers vius puguem conviure amb els recursos del planeta i sense explotació social. Punt important a considerar per entendre la dificultat de comptar amb la immensa majoria necessària per produir un canvi global està en “la servitud voluntària” en la qual es troben amplis sectors socials, és a dir, bona part de la societat encara defensa els “amos” en la situació actual. Per por o per ignorància o pel que sigui, la “servitud voluntària” de la qual ja ens parlava Etienne de la Boétie durant el segle XVI, avui en dia és present i frena els canvis, o no és així?

Ha passat l'hivern i entrem a la primavera amb més pena ecològica que glòria econòmica.

Aniria tot millor si les institucions respectessin les lleis de la natura. Aquí entrem nosaltres, la pressió és necessària, per si soles no ho faran.

Per al pròxim trimestre? Més problemes ecològics de ben segur. Possiblement ens caurà la MAT a sobre, una bona mostra dels “*bussines as usual*”. La MAT simbolitza la centralització energètica, la manca de potenciació de les energies alternatives, el poder dels monopolis, continuar amb el creixement pel creixement, etc.

Que no ens envaeixi l'abúlia davant d'aquest nou repte. Serà millor que ens posem d'acord i com tots ja sabem “... bon cop de falç, defensors de la terra...”

Ramon Caralt Elias

Els semàfors de la IAEDEN

(Semàfor verd)

Al Tribunal Suprem per donar la raó a la Generalitat i a l'Ajuntament de Sant Pere Pescador d'haver qualificat els terrenys al costat de la desembocadura del Fluvià com NO urbanitzables i per negar als promotors qualsevol indemnització.

(Semàfor verd)

A les entitats cíviques i ajuntaments de l'Empordà que insisteixen i conjuntament tornen a demanar la declaració de Bé Cultural d'Interès Local (BCIL) a 125 barraques de pedra seca de la Garriga i la protecció d'aquest espai.

(Semàfor verd)

Als veïns de Bàscara per liderar la protesta contra la vergonya de la N-II, tallant la carretera des del mes de febrer en protesta pels reiterats accidents i el perill que suposa per als seus usuaris.

BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ

En/Na .....
 De professió .....
 Domiciliat a .....
 Població ..... Codi Postal .....
 Comarca ..... Telèfon .....
 Data naixement ..... DNI .....
 Adreça electrònica .....

S'inscriu a la IAEDEN com a soci:

Soci juvenil, fins a 25 anys (15 € l'any, mínim) €
 Soci numerari, ordinari (35 € l'any, mínim) €
 Soci familiar (45 € l'any, mínim) €
 Soci protector (70 € l'any, mínim) €
 Jubilat (10 € l'any, mínim) €

Data i signatura

Voldries col·laborar activament amb l'entitat Sí
 No

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Nom del banc o caixa .....
 Adreça de la sucursal ..... Població .....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Codi banc   Núm. sucursal   control   núm. cc o llibreta

Titular del compte .....
 Domicili del titular .....

Distingits senyors: Els agrairé que, fins a nova ordre, atenguin amb càrrec al meu compte els rebuts que els presenti la IAEDEN, a nom del soci que figura adjunt.

..... 201 .....

Firma del titular del compte

NOM DEL SOCI ..... soci núm. ....

BRAU EDICIONS

www.brauedicions.com

PVP:
13 €

Flora i fauna
dels parcs naturals
de Catalunya

Les primeres guies dels grans espais naturals de Catalunya on estan representades la majoria d'espècies de la flora i la fauna, des de les més comunes i fàcils d'observar a les més singulars. Adreçades a un públic ampli, ofereixen la possibilitat de trobar, identificar i conèixer la immensa biodiversitat dels espais naturals del país.

A la natura, deixa't guiar

Alt Pirineu | Cap de Creus | Delta de l'Ebre | Montseny | Aiguamolls de l'Empordà | Els Ports
l'Albera | Parc del Foix | Montnegre, Corredor, Serralada Litoral i Serralada de Marina
Aigüestortes i Estany de Sant Maurici | Parc del Foix | Sant Llorenç del Munt i l'Obac